

การเตรียมเอนไซม์เรนินตรึงรูปเพื่อการผลิตเนยแข็ง

นางสาว สาวิตรี จิ่งแสงสถิตย์พร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเทคโนโลยีทางอาหาร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-568-777-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019095

I 17508187

PREPARATION OF IMMOBILIZED RENNIN FOR CHEESE MAKING

Miss Savitree Chuengsaengsatityaporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science

Department of Food Technology

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-568-777-4

กิตติกรรมประกาศ

ส่วนสำคัญยิ่งในความสำเร็จของผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คือ ความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณี อานเป็รื่อง อาจารย์ที่ปรึกษา และ รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยยุทธ ธัญพิทยากุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โดยให้ความสนับสนุนแก่ข้าพเจ้าในด้านคำแนะนำปรึกษา ตลอดจนแนวความคิดต่าง ๆ อย่างดียิ่งเสมอมา ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ แม้มีอาจทดแทนความกรุณาที่อาจารย์มีต่อข้าพเจ้าก็ตาม

ขอขอบพระคุณบริษัท อีสต์เอเซียติก (ประเทศไทย) จำกัด ที่ให้ความอนุเคราะห์ เอนไซม์เรนนิเลส-แอล ตลอดจนงานวิจัย

ขอขอบพระคุณ กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน กรุณาอนุญาตให้ใช้เครื่องวัดความแข็งของลิมนม

ขอขอบพระคุณภาควิชาชีวเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่อำนวยความสะดวกในการใช้เครื่องวัดค่าคุณกลืนแสง

ขอขอบพระคุณ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานปลัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ที่กรุณาให้เงินอุดหนุนการค้นคว้าและวิจัย ชั้นปริญญาโท ประจำปี 2530 แก่ข้าพเจ้าซึ่งอยู่ในความดูแลของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณี อานเป็รื่อง

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ทุนอีกส่วนหนึ่งสำหรับงานวิจัย ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ

ความช่วยเหลือจากรุ่นพี่ เพื่อน และน้อง ๆ ข้าพเจ้าขอขอบคุณยิ่งสำหรับกำลังใจ กำลังกาย และกำลังความคิด ซึ่งข้าพเจ้าจะระลึกถึงตลอดไป

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ คุณสันติ - คุณผะอบ จึงแสงสถิตย์พร ผู้เป็นเสมือนคุณพ่อและคุณแม่คู่ที่สองของข้าพเจ้า รวมทั้งบุคคลที่ข้าพเจ้าระลึกถึงในบุญคุณเสมอมาคือ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติชาย ตระกูลรังสี

สำหรับพี่และน้องของข้าพเจ้า ความช่วยเหลือและกำลังใจทั้งหลายคือความผูกพันที่เป็นนัยยะอันยากจะบอกกล่าว

ท้ายสุดข้าพเจ้าขอกราบแทบเท้าคุณพ่อและคุณแม่ ผู้ให้ทุกสิ่งที่เป็นข้าพเจ้าในวันนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญรูป	ท
คำย่อและสัญลักษณ์	ณ
บทที่	
1. บทนำ	1
2. วารสารปริทัศน์	
2.1 เนยแข็ง	
2.1.1 นิยามของเนยแข็ง	5
2.1.2 ประวัติเนยแข็ง	5
2.1.3 ประเภทของเนยแข็ง	6
2.2 โพรตีนนม	
2.2.1 เคซีน	7
2.2.2 เวย์โพรตีน	13
2.3 เอนไซม์เรนิน	
2.3.1 แหล่งของเอนไซม์เรนิน	14
2.3.2 โครงสร้างของเอนไซม์เรนิน	17
2.3.3 ปฏิกริยาของเอนไซม์เรนินต่อเคซีน	18
2.4 การตรึงรูปเอนไซม์	
2.4.1 นิยามของเอนไซม์ตรึงรูป	21
2.4.2 วิธีตรึงรูปเอนไซม์	21
2.4.3 การเตรียมเอนไซม์เรนินตรึงรูป	24

3.	อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย	
3.1	อุปกรณ์	26
3.2	สารเคมี	
3.2.1	สารเคมีที่ใช้สร้างรูปเอนไซม์เรนิน	28
3.2.2	สารเคมีที่ใช้วัดแอกติวิตีของเอนไซม์เรนิน	29
3.2.3	สารเคมีในการศึกษาภาวะการใช้เอนไซม์เรนินสร้างรูป ในการตกตะกอนเคซีนในนม	32
3.2.4	สารเคมีที่ใช้ในการผลิตเนยแข็งเชดดาร์	33
3.2.5	สารเคมีที่ใช้หาปริมาณโปรตีน	33
3.2.6	สารเคมีที่ใช้หาปริมาณไขมัน	35
3.3	วิธีดำเนินงานวิจัย	
3.3.1	การเตรียมเอนไซม์ เรนินสร้างรูป	35
3.3.2	ศึกษาจลนพลศาสตร์ของเอนไซม์ เรนินสร้างรูป	42
3.3.3	ศึกษาภาวะการใช้เอนไซม์ เรนินสร้างรูปในการตกตะกอน เคซีนในนม	45
3.3.4	การทดลองเบื้องต้นในการผลิตเนยแข็งเชดดาร์	49
4.	ผลการวิจัย	
4.1	การเตรียมเอนไซม์ เรนินสร้างรูป	
4.1.1	กำหนดปริมาณเอนไซม์ เรนินที่เหมาะสมในการสร้างรูป .	58
4.1.2	กำหนดความเข้มข้นของ APTS และกลูตารัลดีไฮด์ที่ เหมาะสมต่อการเตรียมเอนไซม์ เรนินสร้างรูป	60
4.1.3	เปรียบเทียบประสิทธิภาพการเกาะเกี่ยวระหว่างเอนไซม์ เรนินกับ G-APTS-ทราย ของภาวะ $A_2G_{2.5}$ และ $A_5G_{2.5}$	63
4.1.4	กำหนดปริมาณเอนไซม์ เรนินที่เหมาะสมในการสร้างรูปที่ ภาวะ $A_5G_{2.5}$	65

4.1.5	ศึกษาโครงสร้างของเอนไซม์เรนินตรีงรูปเปรียบเทียบกับทรายสะอาดขนาด 50 เมช ที่ใช้เป็นตัวพุง	67
4.2	ศึกษาจลนพลศาสตร์ของเอนไซม์เรนินตรีงรูป	
4.2.1	วัดค่า K_m และ V_{max} ของเอนไซม์เรนินตรีงรูปและเอนไซม์เรนินไม่ตรีงรูป	73
4.2.2	เปรียบเทียบ pH profile ของแอกติวิตีของเอนไซม์เรนินตรีงรูปและเอนไซม์เรนินไม่ตรีงรูป	75
4.2.3	เปรียบเทียบ temperature profile ของแอกติวิตีของเอนไซม์เรนินตรีงรูปและเอนไซม์เรนินไม่ตรีงรูป	77
4.2.4	หาค่าแอกติวิตีจำเพาะ (Specific activity) ของเอนไซม์เรนินตรีงรูป	79
4.2.5	เสถียรภาพระหว่างการเก็บของเอนไซม์เรนินตรีงรูป	79
4.2.6	หาค่าครึ่งชีวิตของเอนไซม์เรนินตรีงรูป	79
4.3	ศึกษาภาวะการใช้เอนไซม์เรนินตรีงรูปในการตกตะกอนเคซีนในนม	
4.3.1	หาปริมาณเอนไซม์เรนินตรีงรูปที่เหมาะสมต่อการตกตะกอนนม	82
4.3.2	เปรียบเทียบ pH profile ในการตกตะกอนนมของเอนไซม์เรนินตรีงรูปและเอนไซม์เรนินไม่ตรีงรูป ..	84
4.3.3	เปรียบเทียบ temperature profile ในการตกตะกอนนมของเอนไซม์เรนินตรีงรูปและเอนไซม์เรนินไม่ตรีงรูป ..	86
4.3.4	ศึกษาภาวะ pH และอุณหภูมิที่เหมาะสมในการตกตะกอนนม ..	88
4.3.5	ศึกษาความเข้มข้นของแคลเซียมคลอไรด์ที่เหมาะสมต่อการตกตะกอนนม	91
4.3.6	ศึกษาภาวะที่เหมาะสมต่อการเกิดลิมแข็ง (Curd firmness) ของนํ้านม	93

4.4	การทดลองเบื้องต้นในการผลิตเนยแข็งเชดคาร์	
4.4.1	การผลิตเนยแข็งเชดคาร์	96
4.4.2	วิเคราะห์คุณภาพเนยแข็งเชดคาร์เมื่อเริ่มบ่ม	96
4.4.3	ศึกษาประสิทธิภาพของการนำเอนไซม์เรนินตรีงรูปกลับมาใช้ใหม่	98
4.4.4	การทดสอบทางประสาทสัมผัส	100
5.	อภิปรายผลการทดลอง	
5.1	การเตรียมเอนไซม์เรนินตรีงรูป	
5.1.1	กำหนดปริมาณเอนไซม์เรนินที่เหมาะสมในการตรีงรูป .	102
5.1.2	กำหนดความเข้มข้นของ APTS และกลูตาราลดีไฮด์ที่เหมาะสมต่อการเตรียมเอนไซม์เรนินตรีงรูป	102
5.1.3	เปรียบเทียบประสิทธิภาพการเกาะเกี่ยวระหว่างเอนไซม์เรนินกับ G-APTS-ทราย ของภาวะ $A_2G_{2.5}$ และ $A_5G_{2.5}$	104
5.1.4	กำหนดปริมาณเอนไซม์เรนินที่เหมาะสมในการตรีงรูปที่ภาวะ $A_5G_{2.5}$	104
5.1.5	ศึกษาโครงสร้างของเอนไซม์เรนินตรีงรูปเปรียบเทียบกับทรายสะอาดขนาด 50 เมช ที่ใช้เป็นตัวพุง	104
5.2	ศึกษาจลนพลศาสตร์ของเอนไซม์เรนินตรีงรูป	
5.2.1	วัดค่า K_m และ V_{max} ของเอนไซม์เรนินตรีงรูปและเอนไซม์เรนินไม่ตรีงรูป	105
5.2.2	เปรียบเทียบ pH profile ของแอกติวิตีของเอนไซม์เรนินตรีงรูปและเอนไซม์เรนินไม่ตรีงรูป	105
5.2.3	เปรียบเทียบ temperature profile ของแอกติวิตีของเอนไซม์เรนินตรีงรูปและเอนไซม์เรนินไม่ตรีงรูป ...	106
5.2.4	หาค่าแอกติวิตีจำเพาะของเอนไซม์เรนินตรีงรูป	107
5.2.5	เสถียรภาพระหว่างการเก็บเอนไซม์เรนินตรีงรูป	107

5.2.6	หาค่าครึ่งชีวิตของเอนไซม์เรนินตรีงรูป	107
5.3	ศึกษาภาวะการใช้เอนไซม์เรนินตรีงรูปในการตกตะกอนเคซีนในนม	
5.3.1	หาปริมาณเอนไซม์เรนินตรีงรูปที่เหมาะสมต่อการตก- ตะกอนนม	108
5.3.2	เปรียบเทียบ pH profile ในการตกตะกอนนมของ เอนไซม์เรนินตรีงรูปและเอนไซม์เรนินไม่ตรีงรูป ...	109
5.3.3	เปรียบเทียบ temperature profile ในการตกตะกอน นมของเอนไซม์เรนินตรีงรูปและเอนไซม์เรนินไม่ตรีงรูป	109
5.3.4	ศึกษาภาวะ pH และอุณหภูมิที่เหมาะสมในการตกตะกอนนม	110
5.3.5	ศึกษาความเข้มข้นของแคลเซียมคลอไรด์ที่เหมาะสมต่อ การตกตะกอนนม	110
5.3.6	ศึกษาภาวะที่เหมาะสมต่อการเกิดลิ่มแข็งของนํ้านม ...	111
5.4	การทดลองเบื้องต้นในการผลิตเนยแข็งเชดดาร์	
5.4.1	การผลิตเนยแข็งเชดดาร์	112
5.4.2	วิเคราะห์คุณภาพเนยแข็งเชดดาร์เมื่อเริ่มบ่ม	113
5.4.3	ศึกษาประสิทธิภาพของการนำเอนไซม์เรนินตรีงรูปกลับ มาใช้ใหม่	113
5.4.4	การทดสอบทางประสาทสัมผัส	114
6.	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
6.1	สรุปผลการวิจัย	
6.1.1	สภาวะที่เหมาะสมต่อการเตรียมเอนไซม์เรนินตรีงรูป แบบเชื่อมด้วยพันธะโคเวเลนต์	115
6.1.2	จลนพลศาสตร์ของเอนไซม์เรนินตรีงรูป	115
6.1.3	สภาวะของนํ้านมที่เหมาะสมต่อเอนไซม์เรนินตรีงรูปใน การตกตะกอนนม	116

บทที่

หน้า

6.1.4	ประสิทธิภาพของการใช้เอนไซม์เรนินครึ่งรูปเพื่อผลิต เนยแข็งเชดคาร์ในเครื่องปฏิกรณ์แบบถังกวนขนาด 16×12×12 นิ้ว ซึ่งมีขนาดบรรจุนม 10 ลิตร	116
6.2	ข้อเสนอแนะ	116
	เอกสารอ้างอิง	120
	ภาคผนวก	124
	ประวัติผู้เขียน	141

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แหล่งเอนไซม์ทางการค้าที่ใช้ทดแทนเอนไซม์เรนนิน	15
2	พืชและสารสกัดจากพืชที่มีคุณสมบัติตกตะกอนนม	16
3	องค์ประกอบทางเคมีโดยเฉลี่ยของน้ำนมพาสเจอร์ไรซ์ที่ใช้ตลอดการทดลอง	32
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการหาความเข้มข้นของ APTS และกลูตาแรลดีไฮด์ ที่เหมาะสมในการตรึงรูปเอนไซม์เรนนินด้วยวิธีวาเรียนซ์แบบสุ่มตลอด ...	61
5	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการหาความเข้มข้นของ APTS และกลูตาแรลดีไฮด์ ที่เหมาะสมในการตรึงรูปเอนไซม์เรนนินด้วยวิธี Duncan's new multiple range test ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95	62
6	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการหา pH และอุณหภูมิที่เหมาะสมในการตกตะกอนนม ด้วยวิธีวาเรียนซ์แบบสุ่มตลอด	89
7	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการหา pH และอุณหภูมิที่เหมาะสมในการตกตะกอนนม ด้วยวิธี Duncan's new multiple range test ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95	90
8	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการหาอุณหภูมิ pH และความเข้มข้นของแคลเซียม คลอไรด์ที่เหมาะสมในการเกิดลิ่มแข็งของน้ำนมด้วยวิธีวาเรียนซ์แบบสุ่มตลอด	94
9	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการหาอุณหภูมิ pH และความเข้มข้นของแคลเซียม คลอไรด์ที่เหมาะสมต่อการเกิดลิ่มแข็งของน้ำนมด้วยวิธี Duncan's new multiple range test ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95	95
10	เปรียบเทียบคุณภาพเนยแข็งเชดคาร์ที่ผลิตจาก SR IR และ AP ในด้าน ปริมาณความชื้น ไขมัน และโปรตีน	97
11	ผลการประเมินคุณภาพเนยแข็งเชดคาร์ที่ผลิตจากเอนไซม์เรนนินไม่ตรึงรูป และเอนไซม์เรนนินตรึงรูปด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ RCBD	101

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1	Solid sphere milk micelle model	10
2	Sponge-like micelle model	11
3	Milk micelle model	12
4	ตำแหน่งที่เอนไซม์เรนินเข้าทำปฏิกิริยากับแคปซา-เคซีน	20
5	วิธีเตรียมเอนไซม์ตรีงรูป	23
6	กราฟมาตรฐานแสดงค่าดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 275 นาโนเมตร กับ สารละลายแอล-ไทโรซีนที่มีความเข้มข้นต่าง ๆ กัน	31
7	ขั้นตอนการเตรียมเอนไซม์เรนินตรีงรูปแบบเชื่อมด้วยพันธะโคเวเลนต์ ...	36
8	แผนผังการผลิตเอนไซม์เรนินตรีงรูปแบบเชื่อมด้วยพันธะโคเวเลนต์	37
9	วิธีการวัดแอกติวิตีของเอนไซม์เรนิน	39
10	วิธีการหาประสิทธิภาพการเกาะเกี่ยวระหว่าง SR กับ G-APTS-ทราย ของ IR ที่เตรียมจากภาวะ $A_2G_{2.5}$ และ $A_5G_{2.5}$	41
11	แผนผังการวัดความแข็งของลิมนม	48
12	แผนผังการผลิตเนยแข็งเชดดาร์	50
13	ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของการนำ IR กลับมาใช้ใหม่	56
14	ความสัมพันธ์ระหว่างแอกติวิตีของ IR ที่เตรียมในภาวะ A_5G_1 จาก SR ใน ความเข้มข้นต่างกันกับความเข้มข้นของ SR ในสารละลายบัฟเฟอร์ pH 5.5	59
15	เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างแอกติวิตีของ IR ที่เตรียมจากภาวะ $A_5G_{2.5}$ และ $A_2G_{2.5}$ กับเวลาในการทำปฏิกิริยากับเคซีน ซึ่งแสดงประสิทธิภาพการ เกาะเกี่ยวของ SR กับ G-APTS-ทราย	64
16	ความสัมพันธ์ระหว่างแอกติวิตีของ IR ที่ภาวะ $A_5G_{2.5}$ กับความเข้มข้นของ SR ในสารละลายบัฟเฟอร์ pH 5.5	66
17	เปรียบเทียบทรายแม่น้ำขนาด 50 เมช ในสภาพปกติและหลังจากทำความ สะอาดด้วยสารละลายกรดไนตริกเข้มข้น 14 นอร์มัล	68

รูปที่		หน้า
18	เม็คทรายสะอาดขนาด 50 เมช (กำลังขยาย 150 เท่า)	69
19	พื้นผิวที่มีความพรุนของเม็คทรายสะอาดขนาด 50 เมช (กำลังขยาย 3,500 เท่า)	70
20	พื้นผิวของเม็คทรายที่มีเอนไซม์เรนินตรึงรูปอยู่ภายใต้ภาวะ $A_5G_{2.5}$ (กำลังขยาย 3,500 เท่า)	71
21	พื้นผิวของเม็คทรายที่มีเอนไซม์เรนินตรึงรูปภายใต้ภาวะ $A_5G_{2.5}$ (กำลังขยาย 10,000 เท่า)	72
22	เปรียบเทียบ Lineweaver Burk plot ของ SR และ IR	74
23	เปรียบเทียบ pH profile ของ IR และ SR ด้วยความสัมพันธ์ระหว่าง แอคติวิตีสัมพันธ์ของ IR และ SR กับ pH ของสารละลายเคซีน	76
24	เปรียบเทียบ temperature profile ของ IR และ SR ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างแอคติวิตีสัมพันธ์ของ IR และ SR กับอุณหภูมิของสารละลายเคซีนใน สารละลายบัฟเฟอร์ pH 5.5	78
25	เปรียบเทียบเสถียรภาพระหว่างการเก็บของ IR กับ SR ที่อุณหภูมิห้องเย็น (8-10 องศาเซลเซียส) และอุณหภูมิห้อง (28-30 องศาเซลเซียส) ด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างแอคติวิตีสัมพันธ์ของ IR และ SR ที่เก็บในสภาวะที่กำหนด กับระยะเวลาในการเก็บ	81
26	ความสัมพันธ์ระหว่าง Clotting time กับปริมาณ IR	83
27	เปรียบเทียบ pH profile ของ IR และ SR ในการตกตะกอนนมด้วยความสัมพันธ์ระหว่าง Clotting time ของ IR และ SR กับ pH ของนํ้านมที่ อุณหภูมิห้อง	85
28	เปรียบเทียบ temperature profile ของ IR และ SR ในการตกตะกอน นมด้วยความสัมพันธ์ระหว่าง Clotting time ของ IR และ SR กับอุณหภูมิ ของนํ้านมที่ pH 6.5	87
29	ความสัมพันธ์ระหว่าง Clotting time กับความเข้มข้นของ $CaCl_2$ ที่เติม ในนํ้านมที่ภาวะ pH 5.9 อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส	92
30	ประสิทธิภาพของการนำเอนไซม์เรนินตรึงรูปกลับมาใช้ใหม่ด้วยความสัมพันธ์ ระหว่าง Setting time ของ IR กับจำนวนครั้งที่นำ IR กลับมาใช้ใหม่	99

คำย่อและสัญลักษณ์

กก.	=	กิโลกรัม
ค.ศ.	=	คริสต์ศักราช
ซม.	=	เซนติเมตร
พ.ศ.	=	พุทธศักราช
มล.	=	มิลลิลิตร
A	=	ความเข้มข้นของ APTS
AP	=	Immobilized alkaline protease
APTS	=	Aminopropyltriethoxy silane
G	=	ความเข้มข้นของกลูตาาราลดีไฮด์
IR	=	Immobilized rennin
IR _{ref}	=	IR ที่เก็บในอุณหภูมิ 8-10 องศาเซลเซียส
IR _{rot}	=	IR ที่เก็บในอุณหภูมิ 28-30 องศาเซลเซียส
μM	=	ไมโครโมลาร์
ns	=	ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
OD ₂₇₅	=	ค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 275 นาโนเมตร
pH	=	ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง
RU	=	หน่วยเอนไซม์เรนนินซึ่งหมายถึงปริมาณของเอนไซม์เรนนิน ซึ่งสามารถเร่งปฏิกิริยาของสารตั้งต้น (Substrate) 1 ไมโครโมลใน 1 นาที ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่กำหนด
SEM	=	Scanning electron microscope
SR	=	Soluble rennin
/	=	ต่อ
%	=	ร้อยละ
°ซ	=	องศาเซลเซียส